

політології як навчальної дисципліни сприяє формуванню у студентів політичної свідомості та політичної культури. Водночас у процесі політичного виховання студентів необхідно враховувати їхні індивідуальні особливості, допомагати їм самостійно формувати свою громадську позицію, свої власні політичні погляди на сьогоdnішній та майбутній розвиток України та світу в цілому.

Сьогодні ідейно-політичний розвиток студентської молоді перебуває у суперечливому стані. Цей стан характеризується не тільки відмовою студентів від ідейно-політичних стереотипів тоталітарного часу, а й утвердженням нових демократичних цінностей і ціннісних орієнтацій, формуванням політичної культури діалогу та толерантності. Разом з цим відбувається процес переосмислення та переоцінки попередніх політичних ідеалів, участі молоді в громадсько-політичному житті вузу та в розвитку студентського самоврядування. Молодь — це наше майбутнє. Але це майбутнє виростає із сьогоdnення, і необхідно, щоб участь молоді в розбудові української держави була активною та конструктивною.

М. Г. ВІЄВСЬКА, Л. І. КРАСОВСЬКА, доценти, кандидати педагогічних наук (Криворізький економічний інститут КНЕУ)

РЕЙТИНГОВИЙ КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Розв'язання економічних проблем України потребує кваліфікованих економістів, здатних до самостійної, творчої праці. Це можливо, якщо навчальний процес вищої школи будувати на підставі особистісно орієнтованого навчання, коли студент є активним учасником процесу навчання, здатним приймати рішення та відповідати за їх результати. Необхідно навчити студентів думати раніше ніж діяти, діяти правильно, без тиску ззовні, поважати вибір та рішення особистості, враховувати її позицію, погляди, оцінки.

Для забезпечення процесу реалізації такого підходу Криворізький економічний інститут КНЕУ перейшов на індивідуально консультативну систему навчання, в якій повніше виявляється розумова самостійність студентів. У навчальному процесі починають переважати різні форми самостійної роботи, індивідуальна зацікавленість у навчанні, тому потребують певних змін і процесу стимулювання, контролю. Існуюча система контролю вступає в

суперечність із необхідністю оцінювання всіх видів діяльності, стимулювання процесів самоконтролю, самоорганізації, коли цілеспрямовано, крок за кроком, студент приходять до бажаного результату.

Важливим структурним елементом управління процесом навчання є контроль, який дає можливість простежити, як засвоюється навчальний матеріал, виробляються вміння та навички, здійснюється організація пізнавальної діяльності студентів. Своєчасне використання результатів контролю сприяє вдосконаленню навчально-виховної, науково-методичної, організаційної роботи через узагальнення і впровадження набутого досвіду, попередження, виявлення й усунення недоліків у організації навчального процесу, зміцнення дисципліни і підвищення рівня відповідальності викладачів та студентів за результати праці.

Основними завданнями контролю за таких умов є: визначення рівня знань, умінь, навичок студентів, якості засвоєння навчального матеріалу, характеру навчальної мотивації, ступеня виховання професійних властивостей; оцінка відповідності змісту, форм, методів і засобів навчання меті і завданням професійної підготовки фахівців відповідно до кваліфікаційних характеристик; визначення рівня готовності студентів до самостійної, творчої діяльності; стимулювання пізнавальної активності студентів, формування потреб професійного самовдосконалення; оцінка результативності самостійної індивідуальної роботи, її ефективності в професійному становленні студентів.

Контроль виконує традиційні функції: освітню, виховну, розвиваючу. Крім того, особистісно орієнтоване навчання потребує більшої концентрації на особистості студента, відображенні поступового руху до навчальної мети. Тому основними вимогами до контролю є: об'єктивність, вірогідність, ідентичність умовам проведення контролю, доброзичливість, коректність, оцінка результатів роботи за єдиними критеріями.

В умовах особистісно орієнтованого навчання контроль набуває певних особливостей: він має відбивати весь обсяг роботи, яку виконує кожен студент за програмою засвоєння навчальної дисципліни; форми контролю та його зміст мають бути спадкоємними, такими, що дозволяють відстежувати рівень засвоєння навчального матеріалу; результати контролю в кількісному виявленні мають становити загальний рейтинг кожного студента з відповідної навчальної дисципліни.

Вимогам підвищення рівня самоменеджменту, на наш погляд, відповідає рейтинговий контроль, який здійснюється на підставах модульної системи організації навчання. На кафедрі менеджменту нашого інституту розроблено модель здійснення рейтингового контролю.